

במקום אחר. בה בקדשת הארץ, בה שורה האמונה העליונה, בה שורה הברכה שלמעלה, ולא במקום אחר.

בא ראה, כתוב כגון ה' בארץ מצרים. עד כאן לא נודע גן ה' אם הוא ארץ מצרים ואם הוא ארץ סדם ואם הוא גן ה' שנקרא גן עדן. אלא כגון ה' שיש בו ספוק ועדיון של הפל, כף גם היתה סדם וכף גם מצרים. מה גן ה' לא צריך אדם להשקותו, אף מצרים לא צריך אחר להשקותה, משום שהנילוס עולה ומשקה את כל ארץ מצרים.

בא ראה מה כתוב, (זכריה יד) והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם וגו'. זהו ענש שלהם שנמנע מהם מטר. מה כתוב ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה וגו'? ראה שלא כתוב ולא עליהם יהיה הגשם, כי לא יורד מטר במצרים ולא צריכים אותו. אלא ענשם מהו? שכתוב (שם) וזאת תהיה המגפה אשר יגף ה' את כל הגוים וגו'. משום שמצרים לא צריכים מטר. אף סדם מה כתוב בה? כי כלה משקה. כל עדוני העולם היו בה, ועל זה לא רצו שבני אדם אחרים יתעדנו בה.

רבי חייא אמר, הם היו רשעים מעצמם וממונם, שפל בן אדם שהוא צר עין לעני, ראוי הוא שלא יעמד בעולם, ולא עוד, אלא שאין לו חיים לעולם הבא. וכל מי שהוא ותן לעני, ראוי הוא שיתקיים בעולם ויתקיים העולם בשבילו, ויש לו חיים וארץ של חיים לעולם הבא.

סתרי תורה

תוספתא. קשרים רמים, שרים המפזרים (נ"א המבררים. ונ"א המנפצים), חכמים בשכל, יסתכלו לדעת,

דארעא, בה שריא מהימנותא עלאה. בה שריא ברכתא דלעילא, ולא באתר אחרא.

תא חזי כתיב כגון יי פארץ מצרים. עד הכא לא אתידע גן יי אי הוא ארץ מצרים, ואי איהו ארץ סדום, (דף קט ע"א) ואי איהו גן יי דאקרי גן עדן. אלא כגון יי דאית ביה ספוקא ועדונא דכלא, הכי נמי הוה סדום והכי נמי מצרים. מה גן יי לא אצטריך בר נש לאשקאה ליה, אוף מצרים לא אצטריך אחרא לאשקאה ליה, בגין דנילוס איהו אסיק ואשקי לכל ארעא דמצרים.

תא חזי, מה כתוב, (זכריה יד) והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם וגו'. דא הוא עונשא דלהון דאתמנע מנהון מטרא, מה פתיב ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה וגו'. חמי דלא כתיב ולא עליהם יהיה הגשם, בגין דלא נחית מטרא למצרים ולא אצטרכין ליה, אלא עונשא דלהון מה הוא דכתיב, (זכריה יד) וזאת תהיה המגפה אשר יגוף יי את כל הגוים וגו'. בגין דמצרים לא צריכין למטרא. אוף סדום מה כתיב ביה פי כלה משקה, כל עדוני העולם היו בה, ועל דא לא בעאן דבני נשא אחרנין יתעדנון בה.

רבי חייא אמר אנון הוה חייבין מגרמייהו ומממוניהון, דכל בר נש דאיהו צר עינא לגבי מספנא, יאות הוא דלא יתקיים בעלמא. ולא עוד אלא דלית ליה חיים לעלמא דאתי. וכל מאן דאיהו וותרן לגבי מספנא יאות הוא דיתקיים בעלמא, ויתקיים עלמא בגיניה, ואית ליה חיים ואורפא דחיי לעלמא דאתי:

סתרי תורה

תוספתא קטורי רמאי, הורמגי דבדורי. (נ"א דבורי ונ"א

בשעה שהראש הלכן תקן פסא על גבי העמודים על אבנים של מרגליות טובות. בין אותם האבנים יש מרגלית אחת במראה יפה ובתאר פסוי הפלי [של העשן] שלוהט בשבעים גונים. אותם שבעים גונים לוחטים לכל צד.

אלה השבעים נפרדים מתוף שלשה גונים. אלה רוחות ברוחות שנוצצות לארבעת צדדי העולם. כאן יש רוח חזקה של צד שמאל שנאחו בשמים. אותם שבעים גונים הדין יושב והספרים נפתחים. מכאן יוצאים חצים וחרבות ורמחים ואש של המגדל. ונאחזת אש חזקה שיוצאת מהשמים בו. וכשנאחזת האש העליונה באלו שלמטה, אין מי שיכול לשבר את הרגז והדין.

עינים לוחטות כמו שלהבות של אש יורד בהם לעולם. אוי למי שפוגש אותו, חגור מתנים [חרבות] הוא, וחרב שנונה בידו. לא מרחם על טוב ולא על רע. שהרי [הפסק] הפתק, שהם שבעים ברשות שנאחו אותו צד של השמים, יורד ביד שמאל בכמה דינים. מתהפף בכמה גונים, הופף בכל יום. הוא נקרא כרם זלת שמתקן לבני אדם. כל הגונים של פלי הוצעם של הקדוש ברוך הוא נראים בו. והם יושבים ברום העולם, ובני אדם בסכלותם לא משגיחים בהם. גפרית ואש - התוף של מים ואש שנתכים מהשמים נאחו זה בזה וירדו על סדם. אוי לרשעים שאינם משגיחים על כבוד רבונם.

א: עשרה שמות חקוקים ברצון המלך. ב: עשרה הם ועולים לחשבון גדול. ג: שבעים גונים לוחטים לכל צד. יוצאים מתוף שמות שחקוקים סוד של שבעים שמות מלאכים שהם בסוד השמים.

דבוריני) חפזימין בסכלותנו, יסתכלון למגדע, בשעתא דרישא תורא אתקין פרסייא על גבי סמכין דאבנין דמרגליטן טבן. בין אנון אבנין אית חד מרגליטא שפירא בחיזו יאה בריוא קומטרא דקנטרא (נ"א דקורא) דמלהטא בע' גונוין, אנון ע' גונוין מלהטן לכל סטר.

אלין שבעין מתפרשאן מגו תלת גונוין. אלין זיקין בזיקין דנציצין לארבעה סטרי עלמא, הקא איתא זיקא תקיפא דסטור שמאלא דאתאחיד בשמיא. אנון גונוין שבעין (דניאל ז) דינא יתיב וספרין פתיחו. מהקא נפקי גירין וסייפין ורומחין ואשא דקוסטרא. ואתאחיד אשא תקיפא דנפקא משמים ביה, וכד אתאחד אשא עלאה באלין דלתתא, לית מאן דיכיל לאתבר רוגזא ודינא.

עינין להטין פטיסין דנורא, נחית בהו לעלמא. ווי מאן דאערע ביה, חגיר חרצין (ס"א חרבו), איהו חרפא שונא בידיה, לא חייס על טב ועל ביש. דהא (ס"א פסקא) פתקא דאנון שבעין ברשו דאתאחיד ההוא סטרא דשמיא נחית בידא שמאלא בכמה דינין, אתהפף בכמה גונוין, הפוף בכל יומא, איהו אקרי כרם זלת דמתקנא לגבי בני אדם. כל גונוין דכלי זעמו דקודשא בריך הוא ביה אתחזיין. ואנון יתבין ברומי דעלמא, ובני נשא בסכלותא דלהון לא משגיחי בהון. גפרית ואש התוכא דמיא ואשא דמתהבכי מן שמיא אתאחדו דא בדא ונחת על סדם. ווי לחייביא דלא משגיחין על יקרא דמאריהון:

א עשרה שמהן גליפן בהורמנותא דמלפא. (פירוש השם כמלואו עשר אותיות יו"ד ה"א ו"ו ה"א). ב עשר אנון וסלקין לחושבן סגיי. (פ' יוד עולה כ', יוד הא עולה כ', יוד (ג'ל' הה וו) הא ווי עולה מ"ב, י' יד' יד' יהוה' עולה ע"ב). ג שבעין (הם ע"ב ונקראים ד' מחנות שכינה והם למטה ממלכות). גונון מלהטי לכל סטר. נפקי מגו שמהן דאגליף רזא דע' שמהן דמלאכייא. דאנון ברזא דשמיא.